

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO

Bryssel 23.12.2002
KOM(2002) 750 lopullinen

2002/0301 (COD)

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

orgaanisten liuottimien käytöstä rakennusmaaleissa ja -lakoissa sekä ajoneuvojen korjausmaalaustuotteissa aiheutuvien haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjen rajoittamisesta ja direktiivin 1999/13/EY muuttamisesta

(komission esittämä)

PERUSTELUT

1. JOHDANTO

Kuudes toimintaohjelma

Kuudennessa ympäristöä koskevassa toimintaohjelmassa¹ myönnetään, että päästöjen vähentämiseen on panostettava huomattavasti enemmän, jotta kaikki yhteisön kansalaiset voisivat nauttia puhtaasta ilmasta. Tästä syystä ilmanlaatu on ala, jolle on tarkoitus laatia teemakohtainen strategia kyseisessä toimintaohjelmassa. Strategiaa kehitetään ilmanlaatua koskevan CAFE-ohjelman (Clean Air for Europe) yhteydessä, jonka komissio julkisti vuonna 2001².

Tärkeimpinä tavoitteina on selvittää nykyisen politiikan puutteet ja määritellä tulevan toiminnan painopisteet erityisesti hiukkasten ja alailmakehän otsonin ("valokemiallisen savusumun") osalta ottaen huomioon heikossa asemassa oleviin väestöryhmiin kohdistuvat riskit. CAFE-ohjelmassa tarkastellaan voimassa olevia ilmanlaatumormeja ja kansallisia päästörajoja ja ajantasaisesti niitä tarvittaessa. Lisäksi ohjelmassa kehitetään entistä parempia järjestelmiä tiedonkeruuta, mallintamista ja ennusteita varten. Tavoitteena on hyvä ilmanlaatu, joka ei aiheuta haitallisia vaikutuksia eikä riskejä ihmisten terveydelle ja ympäristölle.

Tämä ehdotus on CAFE-ohjelman mukainen. Edellä esitetyn perusteella on selvää, että koska haihtuvat orgaaniset yhdisteet myötävaikuttavat alailmakehän otsonin muodostumiseen, niiden päästöjä on vähennettävä edelleen, jotta voitaisiin saavuttaa nykyiset ympäristötavoitteet ja parantaa ympäristöä pitkällä aikavälillä. Tämän on tunnustanut myös neuvosto. Vahvistaessaan yhteistä kantaa kansallisia päästörajoja koskevaan direktiiviin³ se kehotti komissiota ehdottamaan säädöksiä, joiden avulla voidaan täyttää nykyiset ja tulevat velvollisuudet vähentää haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjä.

Taustaa

Tieteellinen perusta

Haihtuvia orgaanisia yhdisteitä eli VOC-yhdisteitä ("Volatile Organic Compounds") pääsee ilmaan prosesseista, joissa niitä käytetään tai tuotetaan. Yhtenä esimerkkinä ovat liikenteen päästöt, jotka aiheutuvat hiilivetypohjaisten polttoaineiden haihtumisesta ja ajoneuvojen pakokaasuista, ja toisena esimerkkinä liuottimia sisältävien tuotteiden käyttö. Ilmaan haihtuvat aineet osallistuvat ilmakehässä kemiallisiin reaktioihin, joilla on useita epäsuoria vaikutuksia. Ennen kaikkea ne johtavat valokemiallisten hapettimien kuten alailmakehän otsonin muodostumiseen. Suurina pitoisuuksina ilmassa oleva otsoni voi heikentää ihmisten

¹ EYVL L 242, 10.9.2002, s. 1.

² KOM(2001) 245, 4.5.2001.

³ Haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjä on vähennettävä merkittävästi, jotta tiettyjen epäpuhtauksien kansallisia päästörajoja koskevan direktiivin 5 artiklassa asetetut ympäristöalan välitavoitteet voitaisiin saavuttaa vuoteen 2010 mennessä. Tästä syystä ympäristöneuvosto on painokkaasti kehottanut komissiota ehdottamaan eri tuotteita koskevia yhteisön säädöksiä, joiden avulla voidaan vähentää haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjä. Säädösten olisi tultava voimaan ennen vuotta 2004, jotta päästöjen väheneminen voitaisiin ottaa huomioon kansallisia päästörajoja koskevan direktiivin arvioinnissa (Luxemburgissa 22. kesäkuuta 2000 pidettyä ympäristöneuvoston 2278. istuntoa koskevan pöytäkirjan liitteessä 4 esitetty neuvoston lausuma).

terveyttä ja vahingoittaa metsiä ja kasvillisuutta. Se voi vahingoittaa myös viljelykasveja ja pienentää satoja. Lisäksi otsoni on voimakas kasvihuonekaasu. VOC-yhdisteet johtavat satunnaisesti otsonin muodostumiseen paikallisella ja alueellisella tasolla. Tähän liittyy myös otsonia muodostavia yhdisteitä ja valokemiallisia hapettimia, jotka ovat kulkeutuneet pitkiä matkoja.

Alailmankehän otsonin aiheuttama pilaantuminen Euroopan yhteisössä

Alailmakehän otsonin aiheuttama pilaantuminen on yhteisössä laaja ja krooninen ongelma. Tiedot, jotka jäsenvaltiot ovat toimittaneet komissiolle direktiivin 92/72/ETY⁴ mukaisesti, osoittavat, että ihmisten terveyden suojelua koskeva kynnysarvo ($110 \mu\text{g m}^{-3}$ kahdeksan tunnin keskiarvona ilmaistuna) ylittyy kesäkuukausien aikana kaikissa jäsenvaltioissa ja että arviolta yli 40 miljoonaa ihmistä altistuu kaupunkiympäristöissä sellaisille pitoisuuksille, joina tämä aggressiivinen epäpuhtaus voi olla haitallinen. Seurantatiedot osoittavat myös, että kasvillisuuden suojelua koskeva kynnysarvo ($65 \mu\text{g m}^{-3}$ 24 tunnin keskiarvona ilmaistuna) ylittyy kaikissa jäsenvaltioissa. Direktiivissä 2002/3/EY⁵ asetetaan vielä kunnianhimoisempia kynnys- ja tavoitearvoja. Jäsenvaltioiden on saatettava kyseinen direktiivi osaksi kansallista lainsäädäntöään viimeistään syyskuussa 2003.

Otsonin aiheuttaman pilaantumisen vuoksi herkissä väestöryhmissä voi esiintyä erilaisia oireita kuten silmien ja kurkun ärtymistä ja hengitysvaikeuksia. Ympäristössä otsoni vaikuttaa fotosynteesiin ja aiheuttaa siten vaurioita ja värimuutoksia kasvien lehdissä, mikä vähentää tiettyjen kasvien satoja.

Ilmanlaadun arviointia ja hallintaa koskevan puitedirektiivin jälkeen on hiljattain annettu uusi direktiivi⁶, jossa vahvistetaan ilmanlaadutavoitteet ja otsonia koskevat tavoitearvot. Jäsenvaltiot veloitetaan laatimaan ilmanlaadun hallintasuunnitelmia ja määrittelemään niissä toimenpiteet, jotka ne aikovat toteuttaa kyseisten tavoitearvojen ja tavoitteiden saavuttamiseksi. Jäsenvaltiot hyötyvät varmastikin voimassa olevasta yhteisön lainsäädännöstä, joka tähtää VOC-päästöjen vähentämiseen, mutta on selvää, että yhteisön tasolla tarvitaan vielä lisätoimenpiteitä.

VOC-päästöjen vähentämiseen tähtäävä yhteisön lainsäädäntö

Yhteisö on jo antanut huomattavan määrän säädöksiä, joilla pyritään vähentämään VOC-päästöjä ilmaan. Ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen ja vähentämisen yhtenäistämistä koskevalla direktiivillä 96/61/EY⁷ pyritään vähentämään monien teollisuudenalojen päästöjä sekä ilmaan, maaperään että veteen. Direktiivillä 1999/13/EY⁸, joka koskee orgaanisten liuottimien käytöstä tietyissä toiminnoissa ja laitoksissa aiheutuvien haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjen rajoittamista, puututaan erityisesti sellaisten teollisuudenalojen VOC-päästöihin, jotka ovat merkittäviä liuottimien käyttäjiä. Direktiivissä vahvistetaan sekä poistoputkista vapautuvia että hajapäästöjä koskevat raja-arvot. Lisäksi sillä edistetään puhtaita tuotantoprosesseja ehdottamalla liuotinpäästöjen vähentämissuunnitelmia, joiden avulla laitokset voivat noudattaa asetettuja vaatimuksia vähentämällä päästöjään ja jotka tarjoavat siten vaihtoehdon tavanomaiselle päästöjen puhdistamiselle.

⁴ EYVL L 297, 13.10.1992, s. 1.

⁵ EYVL L 67, 9.3.2002, s. 14.

⁶ EYVL L 67, 9.3.2002, s. 14.

⁷ EYVL L 257, 10.10.1996, s. 26.

⁸ EYVL L 85, 29.3.1999, s. 1.

Liikenteen alalla Auto Oil I -ohjelma on johtanut ajoneuvojen päästöjä koskevien normien tiukentamiseen (direktiivi 98/69/EY⁹) ja polttoaineiden laadun parantamiseen¹⁰, joilla pyritään varmistamaan kehittyneempien pakokaasupäästöjä puhdistavien laitteistojen tehokkuus. Liikenteen VOC-päästöjä pyritään vähentämään myös direktiivillä 94/63/EY¹¹, jossa asetetaan vaatimuksia bensiinihöyryn talteen ottamisesta bensiininjakeluketjun eri kohdissa.

Taulukossa 1 esitetään arviot EU:n päästöistä vuonna 2010 lähdeluokkien mukaan jaoteltuina. Arvioiden mukaan kaikkia ihmisten toiminnassa syntyviä VOC-päästöjä voidaan vähentää yhteisön voimassa olevan lainsäädännön avulla 50 prosentilla vuoteen 2010 mennessä perustasoon eli vuoteen 1990 verrattuna.

Kansallisia päästörajoja koskeva direktiivi

Ottaen huomioon, että alailmakehän otsoni ylittää valtioiden rajat, komissio ehdotti kansallisia päästörajoja koskevaa direktiiviä, jonka mukaan rikkidioksidin, typen oksidien, haihtuvien orgaanisten yhdisteiden ja ammoniakkin päästöt olisi rajoitettava kaikissa jäsenvaltioissa tiettyihin määriin vuoteen 2010 mennessä. Analyysissä, johon ehdotus perustui, otettiin huomioon päästölähteiden maantieteellinen jakautuminen yhteisössä, päästöjen kaukokulkeutuminen, päästövähennysten kustannustehokkuus kunkin epäpuhtauden osalta eri jäsenvaltioissa sekä tarve saavuttaa samanaikaisesti sekä happamoitumista että alailmakehän otsonia koskevat ympäristötavoitteet (koska typen oksidit myötävaikuttavat sekä alailmakehän otsonin muodostumiseen että happamoitumiseen).

Vaikka VOC-päästöjen ennustetaan vähenevän yhteisössä 14,1 miljoonasta tonnista 7,1 miljoonaan tonniin vuodesta 1990 vuoteen 2010, komission analyysi¹² osoitti, että päästöjä olisi vähennettävä 5,5 miljoonaan tonniin vuoteen 2010 mennessä, jotta voitaisiin saavuttaa edes näitä epäpuhtauksia koskevat välitavoitteet. Kyseisten tutkimusten mukaan (ks. alaviite 12) kansanterveyden ja kasvillisuuden suojelu voidaan varmistaa ainoastaan jatkamalla päästöjen vähentämistä pitkillä aikavälillä.

Neuvostossa ja Euroopan parlamentissa käytyjen pitkien ja vaikeiden neuvottelujen jälkeen jäsenvaltiot sitoutuivat noudattamaan kansallisia päästörajoja vuodesta 2010 alkaen. Tämä merkitsi sitä, että yhteisön päästörajaksi tuli 6,5 miljoonaa tonnia.¹³ Samalla jäsenvaltiot painottivat kuitenkin VOC-päästöjen vähentämiseen liittyviä vaikeuksia ja kehottivat komissiota tekemään asiaa koskevia uusia ehdotuksia, joissa puututtaisiin erityisesti tuotteiden VOC-pitoisuuksiin (ks. taulukko 2).

2. VOC-YHDISTEITÄ SISÄLTÄVÄT TUOTTEET

Päästöt, jotka ovat peräisin teollisuudesta käytetyistä haihtuvia orgaanisia yhdisteitä sisältävistä tuotteista, kuuluvat osittain yhteisön lainsäädännön soveltamisalaan. Orgaanisten liuottimien käytöstä tietyissä toiminnoissa ja laitoksissa aiheutuvien haihtuvien orgaanisten

⁹ Moottoriajoneuvojen päästöjen aiheuttaman ilman pilaantumisen ehkäisemiseksi toteutettavia toimenpiteitä koskeva direktiivi 98/69/EY (EYVL L 350, 28.12.1998, s. 1).

¹⁰ Bensiinin ja dieselpolttoaineiden laatua koskeva direktiivi 98/70/EY (EYVL L 350, 28.12.1998, s. 58). Direktiiviä on muutettu määräysmenetelmien mukauttamista koskevalla komission direktiivillä 2000/71/EY (EYVL L 287, 28.11.2000, s. 46).

¹¹ EYVL L 365, 31.12.1994, s. 24.

¹² *Cost-effective control of acidification and ground-level ozone* (raportit 1–8, IIASA).

¹³ Tiettyjen ilman epäpuhtauksien kansallisista päästörajoista annettu direktiivi 2001/81/EY (EYVL L 309, 27.11.1999, s. 22).

yhdisteiden päästöjen rajoittamisesta annetun direktiivin 1999/13/EY soveltamisalaan kuuluu useita teollisuudenaloja, joilla käytetään liuottimia. Direktiivin soveltamisalaan kuuluvat myös sellaiset päästöt, jotka aiheutuvat VOC-yhdisteitä sisältävien tuotteiden käytöstä ajoneuvojen korjausmaalauksessa. Direktiivi 1999/13/EY perustuu kuitenkin lupajärjestelmään, jolla pyritään vähentämään laitoksista peräisin olevia päästöjä. Sen vuoksi siihen liittyy täytöntöönpanoa ja soveltamista koskevia käytännön rajoituksia, joissa on kyse siitä, kuinka monet ja minkä kokoiset laitokset kuuluvat lupajärjestelmän piiriin. Tästä syystä vahvistettiin kulutusta koskevat kynnysarvot, joiden perusteella direktiiviä ei sovellettaisi sellaisiin laitoksiin, joissa kulutus alittaa kyseiset arvot. Tavoitteena oli välttää kohtuuttomat hallinnolliset rasitteet ja ympäristöetujen pieneneminen. Komissiota pyydettiin tarkastelemaan vaihtoehtoisia, tuotekohtaisia lähestymistapoja, joita voitaisiin soveltaa erityisesti ajoneuvojen korjausmaalaukseen.¹⁴

Komissio on yksilöinyt useiden tutkimusten^{15, 16, 17} perusteella seuraavat alat sellaisiksi aloiksi, joilla käytetään runsaasti VOC-yhdisteitä ja jotka ovat toistaiseksi joko kokonaan tai osittain VOC-päästöjen rajoittamista koskevan yhteisön lainsäädännön soveltamisalan ulkopuolella:

- Maaliteollisuus: Liuottimia käytetään arviolta 1,5 miljoonaa tonnia vuodessa. Noin 50 prosenttia näistä tuotteista kuuluu rakennusmaaleihin, joita myydään vähittäiskaupassa koti- tai ammattikäyttöön. Näiden tuotteiden käytöstä aiheutuvat päästöt eivät kuulu neuvoston direktiivin 1999/13/EY soveltamisalaan.
- Painoväriteollisuus: Liuottimia käytetään arviolta 125 kilotonnia vuodessa lähinnä sellaisissa laitoksissa, jotka kuuluvat neuvoston direktiivin 1999/13/EY soveltamisalaan.
- Kosmetiikka, toalettituotteet ja hajusteet: Liuottimia käytetään arviolta 200 kilotonnia vuodessa. Näiden tuotteiden käytöstä aiheutuvat päästöt eivät kuulu neuvoston direktiivin 1999/13/EY soveltamisalaan.
- Puhdistusmateriaalit ja kiillotusaineet: Tuotteiden kirjo on hyvin laaja, mutta jotkin tuotteet voivat sisältää suuriakin määriä VOC-yhdisteitä. Liuottimia käytetään arviolta 300 kilotonnia vuodessa.
- Ajoneuvojen korjausmaalauksessa käytettävät tuotteet: Liuottimia käytetään arviolta 45 kilotonnia vuodessa.

¹⁴ "Neuvosto kehottaa komissiota esittämään mahdollisimman pian vaihtoehtona tämän direktiivin liitteessä II A oleville alaa 6 koskeville rajoituksille ensivaiheen toimenpiteenä, että kyseistä alaa säänneltäisiin tuotekohtaisesti ja jatkossa mukautettaisiin tai ala poistettaisiin tämän direktiivin soveltamisalasta." Lisäys Brysselissä 11. maaliskuuta 1999 pidetyn ympäristöneuvoston 2165. kokouksen pöytäkirjaan.

¹⁵ *Study on the potential for reducing emissions of volatile organic compounds (VOC) due to the use of decorative paints and varnishes for professional and non-professional use* (Chemiewinkel, Enterprise Ireland and Wetenschappelijk instituut voor milieu-management, kesäkuu 2000).

¹⁶ *Reducing VOC emissions from the vehicle-refinishing sector* (Entec UK Limited and the paint research Association, elokuu 2000).

¹⁷ *Study to identify reductions in VOC emissions due to the restrictions in the VOC content of products* (Bipro, AFC consult and DFIU-IFARE, helmikuu 2002).

Edellä esitetyn perusteella on selvää, että vähittäiskaupassa myytävät maalit ja niihin liittyvät tuotteet ovat merkittävä VOC-päästöjen lähde, vaikka maalituotteiden käytössä onkin tapahtunut merkittävää siirtymistä liuotinhenteisistä tuotteista vesiohenteisiin tuotteisiin jopa ilman lainsäädäntöäkin.

Kahdessa komission teettämässä tutkimuksessa tarkasteltiin erityisesti rakennusmaalituotteita¹⁸ ja ajoneuvojen korjausmaalaustuotteita¹⁹. Molemmissa tutkimuksissa pääteltiin, että kummallakin teollisuudenalalla vallitsee suuntaus siirtyä tuotteisiin, jotka sisältävät entistä vähemmän liuottimia, ja tämän perusteella on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista vähentää edelleen tuotteiden VOC-pitoisuuksia kohtuullisten määräaikojen kuluessa heikentämättä kuitenkaan tuotteiden laatua. Tutkimusten mukaan VOC-päästöjä voitaisiin vähentää noin 280 kilotonnilla vuoteen 2010 mennessä (ks. taulukko 3, vaihe II) vähentämällä rakennusmaalien ja -lakkojen liuotinpitoisuuksia ja noin 15 kilotonnilla vähentämällä ajoneuvojen korjausmaalaustuotteiden liuotinpitoisuuksia. Tutkimuksissa tuotiin esiin, että tiettyjen tuoteluokkien merkittävään parantamiseen, tarkemmin sanoen parannusten tekniseen toteutettavuuteen ja taloudelliseen kannattavuuteen, liittyy joitakin epävarmuustekijöitä. Tämä on otettu huomioon ehdotuksessa annetuissa pitoisuusraja-arvoissa.

Muiden tuoteryhmien liuotinpitoisuuksien vähentämismahdollisuudet ovat toistaiseksi pienemmät. Joissakin tuoteryhmissä VOC-yhdisteitä käytetään ponneainejärjestelmissä korvaamaan aineita, jotka heikentävät stratosfääristä otsonikerrosta. Komissio on tämän perusteella tullut siihen tulokseen, että asiaa on tutkittava tarkemmin, ennen kuin se voi ehdottaa kyseisiä tuoteryhmiä koskevia toimenpiteitä. Näin voidaan varmistaa, että kaikki toimenpiteet, joilla nämä erityiset ympäristöpoliittiset tavoitteet pyritään saavuttamaan, ovat johdonmukaisia.

Ajoneuvojen korjausmaalaus

Direktiivissä 1999/13/EY vahvistetaan ajoneuvojen korjausmaalausta koskevat raja-arvot, joita sovelletaan sellaisiin laitoksiin, joissa liuottimia käytetään yli 0,5 tonnia vuodessa. Direktiivin mukaan laitokset, joissa liuottimia käytetään vähemmän kuin 0,5 tonnia vuodessa, on siis vapautettu kyseisten raja-arvojen noudattamisesta. Ehdotetulla tuotekohtaisella lähestymistavalla vähennetään sen sijaan koko korjausmaalausalan päästöjä. Jos yhteisö vahvistaa sekä kyseisellä alalla käytettävien tuotteiden sisältämien VOC-yhdisteiden enimmäispitoisuudet että raja-arvot kyseisissä laitoksissa syntyviä päästöjä varten, tämä aiheuttaa päällekkäisyyttä. Sen vuoksi komissio ehdottaa direktiivin 1999/13/EY asiaa koskevien säännösten kumoamista.

¹⁸ *Study on the potential for reducing emissions of volatile organic compounds (VOC) due to the use of decorative paints and varnishes for professional and non-professional use* (Chemiewinkel, Enterprise Ireland ja Wetenschappelijk instituut voor milieu-management, kesäkuu 2000).

¹⁹ *Reducing VOC emissions from the vehicle-refinishing sector* (Entec UK Limited and the paint research Association, elokuu 2000).

3. JÄSENVALTIOIDEN NYKYINEN LAINSÄÄDÄNTÖ

Itävalta

Itävallan lainsäädännössä rajoitetaan puulattioiden pintakäsittelyyn käytettävien rakennusmaalien, -lakkojen ja kuultovärien VOC-pitoisuutta ja kielletään tiettyjen kulutustuotteiden myynti ja joidenkin muiden, ammattikäyttöön tarkoitettujen tuotteiden käyttö.

Tanska

Tanskassa on jo lainsäädäntöä, jolla pyritään suojelemaan työntekijöiden terveyttä "MAL-kode"-merkintäjärjestelmän avulla. Sen vuoksi tiettyjen tuotteiden myynti on kielletty. Parhaillaan valmistellaan lainsäädäntöä kuluttajille tarkoitettujen maalien VOC-pitoisuuksista.

Alankomaat

Alankomaissa tuli 1. tammikuuta 2000 voimaan kiello, jonka mukaan ammattimaalarit eivät saa työterveysyöstä käyttää sisätiloissa maaleja, joiden VOC-pitoisuudet ovat suuria.

Ruotsi

Ruotsissa on ollut voimassa vuodesta 1987 lähtien samankaltaisia rajoituksia kuin Alankomaissa.

Ranska

Ranskassa on otettu käyttöön "NF Environnement" -ympäristömerkki maaleille ja lakoille.

Saksa

Saksassa harkitaan parhaillaan maalien VOC-pitoisuutta koskevan lainsäädännön valmistelua. Maaleja varten on olemassa kansallinen "Blaue Engel" -ympäristömerkki.

Espanja

Espanjassa on ollut vuodesta 1994 alkaen käytössä ympäristömerkki "AENOR medio ambiente" maaleille ja lakoille.

Kreikalla, Italialla, Luxemburgilla, Portugalilla, Irlannilla, Suomella ja Belgialla ei ole erityistä lainsäädäntöä, jolla valvottaisiin eri tuotteiden VOC-pitoisuutta ympäristönsuojeluun liittyvistä syistä. **Belgia** on kuitenkin ilmoittanut hiljattain komissiolle aikovansa antaa asiaa koskevaa lainsäädäntöä.

Yhteisön toiminnan perusteet

Eräässä komission päätöksessä²⁰ määritellään jo maaleja ja lakkoja koskevat ekologiset arviointiperusteet, jotka koskevat myös VOC-pitoisuuksia. Yhteisön ympäristömerkit myönnetään elinkaariarvioinnin perusteella, jossa otetaan huomioon seuraavat tekijät: valmistus, ympäristölle ja terveydelle haitallisten aineiden rajoittaminen, ilman pilaantumisen

²⁰ K(1998) 4257 (EYVL L 5, 9.1.1999, s. 77).

vähentäminen, vaarallisten jätteiden muodostumisen vähentäminen sekä merkinnät, joilla kuluttajille tiedotetaan tuotteen terveys- ja ympäristöominaisuuksista. VOC-pitoisuutta koskeva ekologinen arviointiperuste on tiukempi kuin tämän ehdotuksen mukaiset pakolliset arvot, mutta sen täyttäminen on vapaaehtoista.

Kuten edellä on mainittu, haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöt voivat myötävaikuttaa alailmakehän otsonin muodostumiseen muissakin maissa kuin niissä jäsenvaltioissa, joissa ne syntyvät, koska päästöt voivat kulkeutua pitkiä matkoja valtioiden rajojen yli. Vaikka jäsenvaltiot voivat toteuttaa omia toimenpiteitään vähentääkseen VOC-päästöjä ja siten myös alailmakehän otsonin muodostumista, yksikään jäsenvaltio ei voi hallita täydellisesti altistumistaan kyseisille epäpuhtauksille. Yhteisön tuotekohtainen lainsäädäntö antaa myös parhaat takeet siitä, että ehdotettu ympäristötavoite saavutetaan kustannustehokkaalla tavalla vaikuttamatta haitallisesti sisämarkkinoihin.

Kaukokulkeutumiseen liittyvää ongelmaa ja tarvetta toteuttaa koordinoituja toimia käsitellään hiljattain tehdyssä Göteborgin pöytäkirjassa²¹. Pöytäkirja liittyy valtiosta toiseen tapahtuvaa ilman epäpuhtauksien kaukokulkeutumista koskevaan Geneven yleissopimukseen, jossa yhteisö ja sen jäsenvaltiot ovat sopimuspuolina. Komissio katsookin, että on aiheellista toimia yhteisön tasolla, jotta voitaisiin koordinoida yhteisössä toteutettavia toimenpiteitä ja jotta yhteisö voisi osallistua kyseisten epäpuhtauksien torjuntaan laajemmalla maantieteellisellä alueella: Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission toiminta-alueella. Talouskomissioon kuuluvat myös monet ehdokasmaat.

Oikeudellisen välineen valinta

Vaikka on olemassa painavia syitä toimia yhteisön tasolla, oikeudellista välinettä valittaessa harkittiin useita lähestymistapoja ennen kuin päätettiin, mikä väline on kaikkein tehokkain ja toimivin.

Yhtenä vaihtoehtona olivat teollisuuden tekemät vapaaehtoiset sitoumukset, jotka ovat jo saaneet aikaan siirtymisen tuotteisiin, joiden VOC-pitoisuudet ovat pieniä. Tällaisten sitoumusten ei kuitenkaan katsottu varmistavan asetettujen tavoitteiden saavuttamista, koska alalla toimii suuri määrä valmistajia ja koska sitoumusten täyttämisen seurantaan ja valvontaan liittyy tiettyjä vaikeuksia. Yhteisön asetustakaan ei pidetty käytännöllisenä ratkaisuna ottaen huomioon jäsenvaltioissa käytössä olevat rakenteet ja säännöt, vaikka asetuksella olisikin varmistettu yhtenäisempi täytäntöönpano eri jäsenvaltioissa.

Koska maalituotteiden sisältämien liuottimien hinta on vain pieni osa tuotteiden kokonaishinnasta, verokannustimetkaan eivät olisi olleet kovin tehokkaita ottaen huomioon, että hinnan ohella monet muutkin tekijät (esimerkiksi tuotteen laatu) ovat kuluttajien mielestä tärkeitä.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin pitäisi sen sijaan olla tasapainottava väline, koska sillä voidaan varmistaa yhdenmukaisen lähestymistavan noudattaminen koko yhteisössä ja antaa samalla jäsenvaltioille jonkin verran liikkumavaraa säännösten täytäntöönpanossa sekä mahdollisuus käyttää perustana olemassa olevia toimenpiteitä.

²¹ Happamoitumisen, rehevöitymisen ja alailmakehän otsonin torjumista koskeva pöytäkirja, jonka valtiosta toiseen tapahtuvaa ilman epäpuhtauksien kaukokulkeutumista koskevan Geneven yleissopimuksen toimeenpaneva elin hyväksyi Göteborgissa 30. marraskuuta 1999.

4. OIKEUSPERUSTAN VALINTAPERUSTEET

Ottaen huomioon, että ehdotetulla direktiivillä pyritään ensisijaisesti vähentämään VOC-päästöjä lähentämällä teknisiä eritelmiä ja että direktiivi vaikuttaa sisämarkkinoihin, sen oikeusperustana käytetään perustamissopimuksen 95 artiklaa. Ehdotuksen säännöksillä pyritään jäsenvaltioiden lakien yhdenmukaistamiseen. Vaikka direktiivissä vahvistetaan tiettyjen tuotteiden VOC-pitoisuuksien enimmäisarvot, jäsenvaltiot voivat pitää voimassa tai määrätä tiukempia raja-arvoja perustamissopimuksen 95 artiklan 4 ja 5 kohdan mukaisesti, jos ne voivat perustella kyseiset toimenpiteet.

5. EHDOTETTUUN DIREKTIIVIIN LIITTYVÄT KUSTANNUKSET JA HYÖDYT

VOC-päästöjen vähentämisen taloudelliset perusteet on jo esitetty kansallisia päästörajoja koskevassa komission direktiiviehdotuksessa²². Ehdotusta varten tehty taloudellinen analyysi²³ osoitti, että hyödyt, jotka saavutetaan vähentämällä VOC-päästöjä 5,5 miljoonaan tonniin vuoteen 2010 mennessä, ovat suuremmat kuin päästöjen vähentämisestä aiheutuvat kustannukset, vaikka analyysissä ei otettukaan huomioon sellaisten vahinkojen välttämistä, joita ekosysteemit joutuisivat muuten kärsimään. Vaikka jäsenvaltiot sitoutuivat vähentämään päästöjään ainoastaan 6,5 miljoonaan tonniin vuoteen 2010 mennessä, kustannus-hyötylaskelmat ovat osoittaneet, että päästöjen vähentäminen miljoonaa tonnia pienemmälläkin määrällä on kannattavaa.

Komission yksiköt teettivät kaksi tutkimusta (ks. alaviitteet 13 ja 14) arvioidakseen teknisiä edellytyksiä vähentää rakennusmaaleista ja ajoneuvojen korjausmaalaustuotteista peräisin olevia VOC-päästöjä. Tutkimukset osoittivat, että päästöjen vähentäminen tämän ehdotuksen mukaisilla toimenpiteillä aiheuttaisi kustannuksia, jotka olisivat sellaisiin toimenpiteisiin liittyvien kustannusten rajoissa, joilla VOC-päästöjä aiotaan vähentää jäsenvaltioissa kansallisten päästörajojen noudattamiseksi.

Näiden tutkimusten perusteella tehtiin ehdotettua direktiiviä koskeva kustannus-hyötyanalyysi²⁴. Direktiivin avulla VOC-päästöjä voidaan vähentää arvion mukaan yhteensä 280 kilotonnilla vuoteen 2010 mennessä, ja siitä aiheutuvat kustannukset ovat 108–157 miljoonaa euroa vuodessa. Maalien VOC-pitoisuuden vähentämisen arvioidaan maksavan keskimäärin 387–563 euroa jokaista tonnia kohden, jolla VOC-päästöjä vähennetään. Kustannusarvion ääriarvojen välinen ero johtuu epävarmuudesta, joka aiheutuu ulkomaaleihin liittyvistä lisäkustannuksista²⁵. Tämän kustannushaarukan ääriarvot (387 ja 563 euroa jokaista tonnia kohden, jolla VOC-päästöjä vähennetään) ovat kuitenkin pienempiä kuin sellaisiin kustannustehokkaisiin vaihtoehtoihin liittyvät keskimääräiset kustannukset, joilla kansallisia päästörajoja koskevan direktiivin tavoitteet pyritään saavuttamaan (687 euroa tonnia kohden).

²² KOM(1999) 125 lopullinen.

²³ IIASA:n, AEA:n, DNMI:n ja RIVM:n tekemä analyysi *Economic evaluation of air quality targets for tropospheric ozone*. Analyysissä tehdyt päätelmät osoittavat, että hyödyt ovat luultavasti suurempia kuin kustannukset kaikissa käsitellyissä skenaarioissa.

²⁴ Ks. *The costs and benefits of the reduction of volatile organic compounds from paints*, jonka on laatinut ympäristöasioiden pääosasto, ilman laatu, melu -yksikkö, 2. toukokuuta 2002.

²⁵ Suuremmat kustannukset perustuvat pessimistiseen skenaarioon. Siinä oletetaan, että kaikkien luokkiin "mineraalialustaisten julkisivujen maalit ja pinnoitteet" ja "sisä- ja ulkoverhusteiden ja ulkoverhusten maalit puu- ja metallipinnoille" kuuluvien tuotteiden hinnat nousevat tekniikan vaihtamisen vuoksi, joka nostaa muun muassa raaka-aineiden hintoja. Optimistisessa skenaariossa lisäkustannuksia oletetaan aiheutuvan ainoastaan tutkimus- ja kehittämiskustannusten kasvusta.

VOC-päästöjen vähentämisen EU:ssa 280 kilotonnilla on arvioitu tuovan terveydellisiä hyötyjä, joiden rahallinen arvo on 582 miljoonaa euroa vuodessa. On kuitenkin huomattava, että eräitä hyötyjä ei ole voitu ilmaista rahallisesti²⁶. Kustannukset ja hyödyt esitetään taulukossa 4 jäsenvaltioiden mukaan jaoteltuina.

Ehdotettuun direktiiviin liittyvien hyötyjen arvioitiin olevan neljä–viisi kertaa suuremmat kuin siihen liittyvien kustannusten. Hyötyjen arvioitiin ylittävän kustannukset kaikissa jäsenvaltioissa. Voidaan siis todeta, että ehdotettu direktiivi toisi huomattavia hyötyjä, vaikka siihen liittyvät kustannukset olisikin arvioitu hieman liian pieniksi ja hyödyt hieman liian suuriksi.

Kustannus-hyötyanalyysissä ei voitu ottaa huomioon ehdokasmaita, koska niitä koskevat tiedot puuttuivat. Ei ole kuitenkaan todennäköistä, että maalien VOC-pitoisuuksien vähentämismahdollisuudet poikkeaisivat näissä maissa kovin paljon jäsenvaltioiden mahdollisuuksista. Vaikka eroja olisikin, kustannukset olisivat ehdokasmaissa luultavasti pienemmät kuin jäsenvaltioissa. Otsonin muodostumiseen liittyvät ongelmat ovat joka tapauksessa yhtä huolestuttavia. Näin ollen on todennäköistä, että direktiivissä ehdotettujen toimien kustannus-hyötysuhde on ehdokasmaissa vähintään yhtä suotuisa.

6. EHDOTUKSEN SÄÄNNÖSTEN SELITYKSET

Ehdotuksen tavoitteena on vähentää VOC-päästöjä vahvistamalla enimmäisarvot tiettyihin luokkiin kuuluvien rakennusmaalien ja ajoneuvojen korjausmaalaustuotteiden VOC-pitoisuuksille. Näitä raja-arvoja on ehdotuksen mukaan noudatettava, kun kyseisiä tuotteita saatetaan EU:ssa markkinoille. Ehdotukseen on kuitenkin jätetty toissijaisuusperiaatteen mukaisesti jonkin verran liikkumavaraa muun muassa antamalla jäsenvaltioille mahdollisuus kehittää itse markkinoiden valvontamekanismeja ja panna ne täytäntöön. Ehdotusta kuvataan seuraavassa pääpiirteittäin:

1 artikla

Artiklassa esitetään ehdotuksen tarkoitus ja soveltamisala. Ehdotetulla direktiivillä pyritään suojelemaan kansanterveyttä ja ympäristöä orgaanisten liuottimien päästöjen suorilta ja epäsuorilta vaikutuksilta. Ehdotuksen pääasiallisena tavoitteena ei ole työterveys, mutta siinä on otettu huomioon terveydelliset hyödyt, jotka saavutetaan vähentämällä alailmakehän otsonin määrää.

2 artikla

Artikla sisältää tarvittavat määritelmät. "Haihtuvaa orgaanista yhdistettä" määriteltäessä harkittiin kolmea vaihtoehtoa. Ensimmäisessä otettiin huomioon, että VOC-yhdisteet ovat alailmakehän otsonia muodostavia yhdisteitä, ja se olisi ollut kansallisia päästörajoja koskevaan direktiiviin (2001/81/EY) valitun määritelmän mukainen. Toinen vaihtoehto perustui höyrynpaineeseen, joka on fysikaalinen ominaisuus. Tällaista määritelmää on käytetty direktiivissä 1999/13/EY, joka koskee tiettyjen teollisuuslaitosten liuotinpäästöjen rajoittamista. Kolmannessa vaihtoehdossa käytettiin toista fysikaalista ominaisuutta,

²⁶ Tällaisia vaikutuksia ovat esimerkiksi maalarien terveydentilan paraneminen (kun liuottimille altistuminen vähenee) ja ekosysteemille aiheutuvat hyödyt (jotka johtuvat otsonipitoisuuksien pienenemisestä).

kiehumispistettä. Ottaen huomioon direktiivin perusvaatimuksen komissio päätti valita tämän kiehumispisteeseen perustuvan määritelmän, koska se tarjoaa yksinkertaisen ja tehokkaan menetelmän valvoa direktiivin noudattamista.

Tuoteluokkien määritelmät esitetään liitteessä I.

3 artikla

Artiklassa jäsenvaltiot velvoitetaan varmistamaan, että direktiivin soveltamisalaan kuuluvien tuoteluokkien tuotteita voidaan saattaa markkinoille ainoastaan sillä ehdolla, että ne täyttävät liitteessä II asetetut vaatimukset.

4 artikla

Artiklassa asetetaan merkintävaatimus, jolla pyritään varmistamaan, että kuluttajat saavat tuotteita ostaessaan asianmukaista tietoa niiden ympäristöominaisuuksista. Koska merkintöjen suunnittelussa ja käytössä on otettava huomioon useita yksityiskohtaisia tekijöitä, tämä tehtävä annetaan ehdotuksessa direktiivin 12 artiklan mukaisesti perustetulle komitealle.

5, 6 ja 7 artikla

Artikloiden mukaan jäsenvaltioiden on kehitettävä markkinoiden valvontajärjestelmä, jotta ne voisivat arvioida direktiivin täytäntöönpanoa ja noudattamista. Lisäksi jäsenvaltioiden on toimitettava joka kolmas vuosi tiivistelmä valvonnan tuloksista ja annettava vuosittaiset tiedot pyynnöstä komission käyttöön. Helpottaakseen valvontatietojen toimittamista komissio kehittää komiteamenettelyllä yhteisen raportointimuodon.

8 artikla

Artiklan mukaan jäsenvaltioiden on kunnioitettava tavaroiden vapaan liikkuvuuden periaatetta, kun on kyse direktiivin soveltamisalaan kuuluvista ja sen vaatimusten mukaisista tuotteista.

9 artikla

Artikla sisältää säännöksen uudelleentarkastelusta, jonka avulla voidaan päättää, mikä on alaluokan "sisä- ja ulkovarusteiden ja ulkovalaistuksen maalit puu- ja metallipinnoille" tuotteiden suurin sallittu VOC-pitoisuus vuodesta 2010 alkaen (liite II A). Tekniset ja taloudelliset näkökohdat eivät vielä tässä vaiheessa anna mahdollisuutta arvioida riittävän tarkasti etuja ja haittoja, joita liittyisi siihen, että tätä tuoteluokkaa varten vahvistettaisiin tiukempi raja-arvo, jota olisi sovellettava vuodesta 2010 alkaen. Komissio aikoo toteuttaa uudelleentarkastelun ennen vuoden 2006 loppua, jotta se voisi ehdottaa vuoden 2006 kuluessa Euroopan parlamentille ja neuvostolle arvoa, jota sovellettaisiin vuodesta 2010 alkaen. Uudelleentarkastelun on määrä perustua tutkimukseen, jossa otetaan huomioon kaikki kestävä kehityksen tekijät: ympäristöetujen lisääntyminen vuotta 2007 koskevaan raja-arvoon verrattuna, taloudelliset vaikutukset, mukaan luettuina pk-yrityksiin kohdistuvat vaikutukset, sekä työllisyysvaikutukset ja tekninen toteutettavuus.

10 artikla

Tämä on vakioartikla, jossa jäsenvaltiot velvoitetaan vahvistamaan asianmukaiset seuraamukset säännösten noudattamatta jättämiselle.

11 artikla

Artiklan mukaan komissio tekee 12 artiklalla perustetun sääntelykomitean avustuksella päätökset ISO- ja CEN-menetelmien pakollisesta käytöstä niin pian kuin tällaiset menetelmät saadaan käyttöön direktiivin soveltamisalaan kuuluvien tuotteiden VOC-pitoisuuksien testaamista varten.

12 artikla

Artiklassa ehdotetaan sellaisen sääntelykomitean perustamista, joka toimisi menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä tehdyn neuvoston päätöksen²⁷ mukaisesti. Komitea antaisi komissiolle teknistä apua ja auttaisi sitä tekemään päätöksiä, jotka koskevat direktiivin täytäntöönpanoa, esimerkiksi yhteistä muotoa, jossa valvontatiedot on ilmoitettava.

13 artikla

Artiklalla kumotaan direktiivin 1999/13/EY säännökset, jossa asetetaan ajoneuvojen korjausmaalausalan päästöjä koskevat raja-arvot, ehdotuksen mukaisen tuotekohtaisen lähestymistavan noudattamiseksi. On syytä huomata, että ehdotuksen mukaan direktiivillä ei kumota säännöksiä, jotka koskevat uusien ajoneuvojen pinnoituksessa käytettäviä liuottimia. Sillä kumotaan ainoastaan direktiivin 1999/13/EY liitteen I ensimmäinen alaluetelmakohta: "direktiivissä 70/156/ETY määriteltyjen maantieajoneuvojen tai niiden osien maalaus, joka suoritetaan osana ajoneuvon korjausta, entistämistä tai koristelua tuotantolaitoksen ulkopuolella, tai". Lisäksi sillä poistetaan liitteen II A olevassa I kohdassa olevan sarakkeen "Toiminto" rivillä 6 oleva ilmaisu "ja korjausmaalaus".

14, 15 ja 16 artikla

Artiklat sisältävät vakiosäännöksiä, jotka koskevat direktiivin voimaantuloa ja sen saattamista osaksi kansallista lainsäädäntöä.

Liite I

Liitteessä määritellään direktiivin soveltamisalaan kuuluvat rakennusmaalien ja ajoneuvojen korjausmaalaustuotteiden luokat ja alaluokat.

Liite II

Liite II sisältää ehdotetut pitoisuusraja-arvot.

Liitteessä olevan A kohdan alaluokalle d "sisä- ja ulkovarusteiden ja ulkooverhousien maalit puu- ja metallipinnoille" ei ole annettu raja-arvoa, jota sovellettaisiin vuodesta 2010. Ks. 7 artiklaa koskeva huomautus.

²⁷

Kesäkuun 28 päivänä 1999 tehty neuvoston päätös 1999/468/EY (EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23).

7 YRITYKSIIN KOHDISTUVIEN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI: EHDOTUKSEN VAIKUTUS YRITYSTOIMINTAAN JA ERITYISESTI PIENIIN JA KESKISUURIIN YRITYKSIIN

7.1 Ehdotus:

– *Haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (VOC-yhdisteiden) pitoisuuksien rajoittaminen tietyissä tuoteluokissa*

Alalla tarvitaan yhteisön lainsäädäntöä kansanterveyden suojelemiseksi. VOC-päästöjä vähentämällä voidaan erityisesti vähentää väestön ja kasvillisuuden altistumista valokemiallisille hapettimille. Ehdotuksen mukaan direktiivin soveltamisalaan kuuluvien rakennusmaalien VOC-pitoisuutta on vähennettävä kahdessa vaiheessa. Tämä antaa kyseisille aloille riittävästi aikaa mukautua säännöksiin vaarantamatta kuitenkaan pitkän aikavälin ympäristötujen saavuttamista. Ensimmäisen vaiheen raja-arvoja sovelletaan 1. tammikuuta 2007 alkaen ja toisen vaiheen 1. tammikuuta 2010 alkaen. Ajoneuvojen korjausmaalaustuotteisiin sovelletaan ainoastaan vuonna 2007 voimaan tulevia arvoja.

7.2 Vaikutus yritystoimintaan

– *Mitä yrityksiä ehdotus koskee?*

Rakennusmaalien valmistajia ja kyseistä tuotantoketjua

Ehdotus koskee rakennusmaalien tuotantoa ja näiden tuotteiden tuotantoketjua. Se käsittää varsinaisen maalliteollisuuden, hartsi- ja liuotinteollisuuden sekä sideaineiden ja pigmenttien valmistajat.

Vaikka ala on keskittymässä, sillä toimii yhä lähes 1 300 suurta maalinvalmistajaa ja yli 3 200 pienempää yritystä, kuuden ehdokasmaan²⁸ yritykset mukaan luettuina. Alalla on noin 120 000 työntekijää. Kymmenellä suurimmalla maalinvalmistajalla on lähes 50 prosentin osuus kokonaistuotannosta. Pieniä tuotantoyrityksiä on eniten Etelä-Euroopassa.

Euroopan maalliteollisuutta palvelee yli 200 raaka-aineiden toimittajaa. Sideaine-, pigmentti- ja liuotinmarkkinoita hallitsevat monikansalliset kemianyhtiöt. Alkydihartsimarkkinoilla toimii sen sijaan huomattava määrä pieniä valmistajia.

Ajoneuvojen korjausmaalausala

Ehdotus koskee myös ajoneuvojen korjausmaalausta harjoittavia laitoksia. Laitokset, jotka käyttävät vuodessa yli 500 kiloa liuottimia, kuuluvat jo neuvoston direktiivin 1999/13/EY soveltamisalaan. Direktiivin antamisen jälkeen on kuitenkin todettu, että kyseisen alan päästöjä voidaan vähentää helpommin noudattamalla tuotekohtaista lähestymistapaa kuin päästöjen raja-arvoihin perustuvaa lähestymistapaa, joka edellyttää puhdistinlaitteistojen käyttöä. Teollisuuden edustajien kuulemisen perusteella sääntelyjärjestelmän muuttaminen (tämä ehdotus ja direktiivin 1999/13/EY asiaa koskevien säännösten kumoaminen) ei merkitse sitä, että investoinnit, jotka on tehty direktiivin 1999/13/EY noudattamiseksi, olisivat olleet

²⁸

Tšekki, Unkari, Puola, Slovenia, Slovakia ja Turkki.

turhia, sillä alalla on jo tultu siihen tulokseen, että vähän VOC-yhdisteitä sisältävien tuotteiden käyttö on paras tapaa noudattaa direktiiviä.

Ehdotus voi koskea yhteisössä noin 50 000:ta laitosta, joista useissa on alle viisi työntekijää. Lisäksi ehdotus vaikuttaa tuotetoimitusmarkkinoihin, vaikka näyttääkin siltä, että ne ovat valmistautuneet hyvin ehdotukseen. Seitsemällä yrityksellä on yhteensä 90 prosentin osuus markkinoista ja pienillä ja keskisuurilla yrityksillä 10 prosentin markkinaosuus.

– *Mitä yritysten on tehtävä noudattaakseen ehdotusta?*

Ehdotuksen noudattamiseen liittyvät kustannukset

Euroopan yhteisön markkinoilla myytävien tuotteiden VOC-pitoisuudet eivät saa ylittää ehdotuksessa asetettuja raja-arvoja. Joissakin tapauksissa tähän liittyy kustannuksia, jotka aiheutuvat investoimisesta uusiin laitteistoihin (esimerkiksi maalinvalmistajat ja vähittäiskauppiat, joiden on muutettava maalinsekoittimiaan tai vaihdettava ne kokonaan), tutkimuksesta ja kehittämisestä (esimerkiksi hartsiteollisuus) tai vaihtoehtoisten tuotteiden käyttötärpeestä (esimerkiksi ajoneuvojen korjausmaalausta varten). Kustannukset jakautuvat kuitenkin useiksi vuosiksi, koska täytäntöönpanoaikataulu ulottuu vuoteen 2010.

Maalimarkkinoiden kokonaismyynti pysyy muuttumattomana. Sen sijaan on epävarmaa, muuttuuko koti- ja ammattimaalareiden välinen jakautuminen. Vähittäiskauppioiden myyntiluvut voivat kasvaa tai pienetä. Ammattikäyttäjiin kohdistuvat vaikutukset riippuvat luultavasti uusien tuotteiden erilaisista käyttötarkoituksista.

Hallinnolliset rasitteet

Ehdotuksen täytäntöönpanon onnistuminen edellyttää valvontaa ja raportointia. Jäsenvaltiot voivat kuitenkin jossain määrin päättää niiden toteuttamistavasta. Komissio valvoo edistymistä tällä alalla ja tekee myöhemmin tarpeen vaatiessa yhdenmukaisempaa lähestymistapaa koskevia ehdotuksia.

– *Mitkä ovat ehdotuksen todennäköiset talousvaikutukset?*

Rakennusmaaliala

Päästöjen vähentäminen maksaa keskimäärin 500 euroa jokaista kilotonnia kohden, jolla päästöjä vähennetään. Maalimarkkinoilla ei odoteta tapahtuvan kulutukseen liittyviä muutoksia. Ehdotuksen ei myöskään odoteta vaikuttavan suuresti maaliteollisuuteen, vaikka tutkimustoiminta, uusien formulaatioiden kehittäminen, investoiminen ruostumatonta terästä oleviin laitteisiin sekä uusien hartsien kehittäminen aiheuttavatkin kustannuksia. Loppukuluttajat joutuvat todennäköisesti maksamaan maaleista 1–1,5 prosenttia enemmän kuin aikaisemmin. Teollisuus on jo selvinyt laajamittaisesta siirtymisestä liuotinhenteisistä tuotteista vesiohenteisiin tuotteisiin, ja tämä ehdotus rakentuu samalle prosessille.

Liuottimien käytön väheneminen vähentää liuotinteollisuuden tuloja noin 65 miljoonalla eurolla vuodessa. Tämä vaikutus on kuitenkin suhteellisen vaatimaton ottaen huomioon kyseisten yritysten taloudellinen voima. Kiinteät kustannukset on kuitenkin jaettava vähentyneelle tuotantomäärälle, jollei kehitetä korvaavia tuotteita.

Vähittäismyyjät ja ammattimaalarit pelkäävät ehkä, että hintojen nousu vähentää myyntiä. Tämä ei kuitenkaan ole todennäköistä, koska maalin hinta ei oikeastaan vaikuta päätökseen maalaustyön aloittamisesta (materiaalikustannukset ovat vain noin 15–25 prosenttia kokonaiskustannuksista). Joidenkin vähittäismyyjien on kuitenkin muutettava laitteistoaan, ja ammattimaalareiden on ehkä muutettava työtapojaan ja aikataulujaan uusien tuotteiden johdosta.

Ehdotetun direktiivin ei odoteta vaikuttavan suuresti työllisyyteen, koska kokonaiskysynnän odotetaan pysyvän muuttumattomana. Kysynnässä tapahtuu kuitenkin sisäistä uudelleenjakautumista; liuotinhenteisten tuotteiden kysyntä vähenee, mutta sen vastapainona vesiohenteisten tuotteiden kysyntä luultavasti kasvaa.

Vaikka ehdotetun direktiivin ei pitäisi vaikuttaa merkittävästi koko tuotantoketjuun, sillä voi olla huomattavia vaikutuksia erityisesti sellaisiin pk-yrityksiin, jotka ovat riippuvaisia ainoastaan liuotinhenteisten tuotteiden valmistuksesta. Koska tällaisten yritysten toiminta on pienimuotoista, investoinnit, uudelleenkoultus ja mukautukset voivat olla niille erityisen tarpeellisia. Ehdotettujen määräaikojen pitäisi kuitenkin antaa tällaisille yrityksille riittävästi aikaa mukautua muutoksiin, koska on todennäköistä, että ylimääräiset kustannukset lankeavat vähittäismyyntivaiheeseen.

– Sisältyykö ehdotukseen toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on ottaa huomioon pienten ja keskisuurten yritysten erityistarpeet?

Ehdotukseen sisältyvät siirtymäkaudet antavat kyseisillä aloilla kapasiteetiltaan erilaisille yrityksille mahdollisuuden sopeutua uusiin teknisiin ja taloudellisiin vaatimuksiin. Liuotinhenteisiä maaleja voidaan edelleen käyttää useisiin sovelluksiin, mikä antaa mahdollisuuden asteittaisempaan muutokseen kuin jos vesiohenteisiä tuotteita painotettaisiin ehdotettua enemmän.

Ehdotuksessa annetuissa pitoisuusraja-arvoissa ei ole otettu huomioon teknologian uusinta kehitystä. Ehdotuksessa ei ole sovellettu tiukimpia markkinoilla saatavilla olevia formulointeja, koska on pyritty helpottamaan pk-yritysten mukautumista uuteen käytäntöön. Lisäksi yhtä VOC-pitoisuusraja-arvoa on ehdotuksen mukaan tarkasteltava uudelleen, jotta voitaisiin päättää, mitä arvoa on sovellettava vuodesta 2010. Uudelleentarkastelun katsotaan olevan tarpeen, koska edut ja haitat eivät ole toistaiseksi riittävän selviä. Uudelleentarkastelussa otetaan huomioon pk-yritysten erityistarpeet.

Jäsenvaltioiden ja eri osapuolten näkemykset

Teollisuuden edustajia kuultiin laaja-alaisesti, kun ehdotusta valmisteltiin lähes kahden vuoden ajan. Yleisesti katsoen teollisuus tukee VOC-päästöjen vähentämiseen tähtääviä lisätoimia. Epäilyjä on kuitenkin herättänyt se, voidaanko kaikkia ehdotettuja, maalien suurinta sallittua liuotinpitoisuutta koskevia arvoja soveltaa vuodesta 2010 alkaen kaupallisessa toiminnassa (CEPE²⁹ ja ERMA³⁰). Lisäksi eräät teollisuuden edustajat ovat kyseenalaistaneet kustannus-hyötyanalyysin. Niiden mielestä eräitä tekijöitä ei ole otettu asianmukaisesti huomioon ja eräät

²⁹ *European confederation of paint, printing, ink and artist's colours manufacturers association*, joka edustaa maalien, painovärien ja taidevärien valmistajia.

³⁰ *European resin manufacturers' association*, joka edustaa hartsinvalmistajia.

kustannukset on arvioitu liian pieniksi. Toiset (ESIG³¹) taas ovat kyseenalaistaneet, onko VOC-päästöjen lakisääteinen vähentäminen kustannustehokkainta juuri tällä alalla. Ne ovat esittäneet, että ehdotus olisi ennenaikainen ja että olisi parempi odottaa CAFE-ohjelman jatkokehitystä.

Eräät pk-yrityksiä edustavat järjestöt ovat olleet huolestuneita ehdotetun direktiivin vaikutuksista pk-yrityksiin. UNIEP³², UEAPME³³ ja Union Chimica-Confapi³⁴ ovat huomauttaneet, että pk-yritysten on vaikea noudattaa ehdotettua lainsäädäntöä, koska niiden resurssit ovat rajallisia, niillä ei ole T&K-kapasiteettia ja niiden toiminta on pienimuotoista, minkä vuoksi muutokset vaikuttavat niihin suhteellisesti enemmän kuin suuriin yrityksiin.

Ajoneuvojen korjausmaalausosalalla on suhtauduttu myönteisesti siihen ajatukseen, että alalla siirryttäisiin tuotekohtaiseen lähestymistapaan.

Yleisesti katsoen jäsenvaltiot tukevat ehdotusta, vaikka Italia ja Espanja ovatkin esittäneet varauksia. Italia on ollut huolestunut ehdotuksen vaikutuksista pk-yrityksiin ja Espanja sääntelystä aiheutuvan taakan kasvamisesta.

³¹ *European Solvent Industry Group*, joka edustaa liuotinteollisuutta.

³² *Union Internationale des Entrepreneurs de Peinture*, joka edustaa maalausyrityksiä.

³³ Käsityöteollisuuden ja pienten ja keskisuurten yritysten eurooppalainen liitto.

³⁴ *Unione nazionale piccola e media industria chimica, conciaria, materie plastiche, gomma, vetro, ceramica e prodotti affini*.

Taulukko 1: VOC-päästöjä koskevat arviot (2010) aloittain (SNAP-jaottelun mukaisesti)
Lähde: Arviot perustuvat komission teettämiin riippumattomiin tutkimuksiin

Arviot 15 EU-maan VOC-päästöistä (%) vuonna 2010	
Käyttö liuottimissa ja muissa tuotteissa	26 %
Tieliikenne	22 %
Tuotantoprosessit	14 %
Fossiilisten polttoaineiden / geotermisen energian tuotanto ja jakelu	12 %
Muut liikkuvat lähteet ja koneet	12 %
Muut kuin teolliset polttolaitokset	8 %
Jätteiden käsittely ja hävittäminen	3 %
Energiantuotannon ja energian muuntamisen polttoprosessit	2 %
Valmistusteollisuuden polttoprosessit	1 %

Taulukko 2: Arviot jäsenvaltioiden VOC-päästöistä vuonna 2010

	Kansallisia päästörajoja koskeva komission ehdotus	Kansallisia päästörajoja koskeva direktiivi
Itävalta	129	159
Belgia	102	139
Tanska	85	85
Suomi	110	130
Ranska	932	1050
Saksa	924	995
Kreikka	173	261
Irlanti	55	55
Italia	962	1159
Luxemburg	6	9
Alankomaat	156	185
Portugali	102	180
Espanja	662	662
Ruotsi	219	241
Yhdistynyt kuningas-kunta	964	1200
15 EU-maata	5581	6510

Taulukko 3. Arviot päästövähennyksistä, jotka voidaan saavuttaa ehdotetun direktiivin avulla vuoteen 2010 mennessä

Lähde: komission yksiköiden omat arviot

Tuoteluokan alaluokka		Raja-arvo g/l I vaihe (2007)	II vaihe (2010)	Arvioitu vähennys Vähennys kilotonneina vuoteen 2010 saakka
a) Sisäseinien ja -kattojen himmeät maalit ja pinnoitteet	VO	55	30	85,5
(Kiiltoarvo alle 25 yksikköä 60° heijastuskulmalla)	LO	350	30	34,6
b) Sisäseinien ja -kattojen kiiltävät maalit ja pinnoitteet	VO	150	100	18,5
(Kiiltoarvo yli 25 yksikköä 60° heijastuskulmalla)	LO	350	100	34,5
c) Mineraalialustaisten julkisivujen maalit ja pinnoitteet	VO	60	40	27,8
	LO	450	430	4,3
d) Sisä- ja ulkovarusteiden ja ulkoverhousien maalit puu- ja metallipinnoille	VO	130	130	3
	LO	250	250	35
e) Sisä- ja ulkolakat ja kuultavat pintakäsittelyaineet	VO	140	100	2,9
	LO	500	400	17,1
f) Erittäin ohutkalvoiset puunsuojat	VO	150	130	0,6
	LO	700	700	0,6
g) Pohjamaalit	VO	50	30	1,7
	LO	450	350	0
h) Pohjustusaineet	VO	50	30	1,2
	LO	750	750	0
i) Yksikomponenttiset erikoispinnoitteet	VO	140	140	0,3
	LO	600	500	1,2
j) Kaksikomponenttiset erikoispinnoitteet erityisiin käyttötarkoituksiin kuten lattiapinnoille	VO	140	140	1,6
	LO	550	500	0
k) Moniväripinnoitteet	VO	150	100	0,6
	LO	400	100	3,8
l) Koristemaalit	VO	300	200	1,3
	LO	500	200	3,8
Välisumma	VO			145
	LO			135
Yhteensä				280

Taulukko 4: Ehdotettuun direktiiviin liittyvät kustannukset ja hyödyt eri jäsenvaltioissa vuonna 2010

Lähde: *The costs and benefits of the reduction of volatile organic compounds from paints*, jonka on laatinut ympäristöasioiden pääosasto, ilman laatu, melu -yksikkö, 2. toukokuuta 2002.

	Hyödyt yhteensä (milj. €)	Kustannukset (milj. €)		Hyödyt – kustannukset (milj. €)		Hyödyt/kustannukset (milj. €)	
		Optimisten arvio	Pessimisti- nen arvio	Optimiste- n arvio	Pessimisti- nen arvio	Optimiste- n arvio	Pessimisti- nen arvio
Itävalta	7,3	1,6	2,6	5,7	4,7	4,5	2,8
Belgia	21,6	2,2	3,6	19,3	18	9,6	6,1
Tanska	34,3	1,5	2,4	32,8	31,9	23,1	14,5
Suomi	1,4	0,9	1,5	0,5	0	1,6	1
Ranska	99,2	36,8	43,8	62,4	55,4	2,7	2,3
Saksa	174	19,4	30,8	154,6	143,2	9	5,7
Kreikka	8,7	2,9	4,7	5,8	4,1	3	1,9
Irlanti	5,1	1,2	2	3,9	3,2	4,2	2,6
Italia	79,5	8,9	14,1	70,7	65,5	9	5,7
Luxemburg	0,8	0,1	0,1	0,7	0,7	9,3	5,9
Alankomaat	34,9	4,5	7,2	30,4	27,7	7,7	4,8
Portugali	14,2	3	4,7	11,3	9,5	4,8	3
Espanja	39,7	14,1	22,4	25,7	17,4	2,8	1,8
Ruotsi	3,8	1,7	2,8	2,1	1	2,2	1,4
Yhdistynyt kuningaskunta	57,1	9,4	14,9	47,7	42,2	6,1	3,8
Yhteensä	581,8	108,3	157,2	473,5	424,6	5,4	3,7

Ehdotus:

EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON DIREKTIIVI

orgaanisten liuottimien käytöstä rakennusmaaleissa ja -lakoissa sekä ajoneuvojen korjausmaalaustuotteissa aiheutuvien haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjen rajoittamisesta ja direktiivin 1999/13/EY muuttamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan, ottavat huomioon komission ehdotuksen³⁵, ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon³⁶, noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä³⁷, sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Yhteisö ja sen jäsenvaltiot ovat 1 päivänä joulukuuta tehdyn Göteborgin pöytäkirjan sopimuspuolia. Pöytäkirja liittyy valtiosta toiseen tapahtuvaa ilman epäpuhtauksien kaukokulkeutumista koskevaan Yhdistyneiden Kansakuntien Euroopan talouskomission (UNECE:n) yleissopimukseen, ja sen tavoitteena on torjua happamoitumista, rehevöitymistä ja alailmakehän otsonia. Göteborgin pöytäkirjassa vahvistetaan haihtuvien orgaanisten yhdisteiden (jäljempänä 'VOC-yhdisteiden') päästöraajat sekä kiinteistä lähteistä peräisin olevien VOC-päästöjen raja-arvot.
- (2) VOC-yhdisteet kulkeutuvat ilmakehässä pitkiä matkoja, ja ne ovat yksi valtioiden rajat ylittävän pilaantumisen pääasiallisista lähteistä. VOC-yhdisteet ovat erityisesti ilmassa olevan otsonin osalta ilman otsonista 12 päivänä helmikuuta 2002 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2002/3/EY³⁸ tarkoitettuja otsonia muodostavia yhdisteitä. Kyseisen direktiivin mukaan komissio harkitsee, onko yhteisön tasolla toteutettava lisätoimia otsonia muodostavien yhdisteiden päästöjen rajoittamiseksi.
- (3) Koska yhden jäsenvaltion VOC-päästöt vaikuttavat muiden jäsenvaltioiden ilmanlaatuun, jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa ehdotetun toiminnan tavoitetta, joka on VOC-päästöjen vähentäminen, vaan tavoite voidaan toiminnan laajuuden ja vaikutusten takia saavuttaa paremmin yhteisön tasolla. Näin ollen yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa tarkoitetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Kyseisessä artiklassa tarkoitetun suhteellisuusperiaatteen

³⁵ EYVL C , , s. .

³⁶ EYVL C , , s. .

³⁷ Euroopan parlamentin lausunto annettu... (EYVL...), neuvoston yhteinen kanta vahvistettu... (EYVL...).

³⁸ EYVL L 67, 9.3.2002, s. 14.

mukaisesti tässä direktiivissä ei ylitetä sitä, mikä on tarpeen mainitun tavoitteen saavuttamiseksi.

- (4) Tiettyjen ilman epäpuhtauksien kansallisista päästörajoista 23 päivänä lokakuuta 2001 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivissä 2001/81/EY³⁹ vahvistetaan tiettyjen epäpuhtauksien kuten VOC-yhdisteiden päästörajat, jotka on saavutettava vuoteen 2010 mennessä. Tämä on osa yhteisön kokonaisvaltaista strategiaa happamoitumisen ja alailmakehän otsonin torjumiseksi. Direktiivissä ei kuitenkaan anneta erityisistä lähteistä peräisin olevien epäpuhtauspäästöjen raja-arvoja.
- (5) Tietyissä tuotteissa käytettävistä orgaanisista liuottimista aiheutuu liuottimien ominaisuuksien vuoksi orgaanisten yhdisteiden päästöjä ilmaan, mikä myötävaikuttaa paikallisten ja valtiosta toiseen kulkeutuvien valokemiallisten hapettimien muodostumiseen alailmakehän rajakerroksessa. Päästöillä on tietyissä altistusolosuhteissa haitallisia vaikutuksia ihmisten terveyteen.
- (6) VOC-päästöjä olisi tästä syystä vältettävä tai vähennettävä erityisesti, koska saatavilla on korvaavia aineita, jotka eivät ehkä ole yhtä haitallisia, tai niitä tulee pian saataville.
- (7) Sellaisten orgaanisten liuottimien käyttöä ja VOC-yhdisteiden päästöjä olisi vähennettävä niin paljon kuin on teknisesti ja taloudellisesti mahdollista.
- (8) Korkeatasoinen ympäristönsuojelu edellyttää, että tietyissä tuoteluokissa käytetyille VOC-yhdisteille asetetaan pitoisuusraja-arvot ja että nämä arvot saavutetaan.
- (9) Liitteessä II olevassa A kohdassa olevan tuoteluokan alaluokan d "sisä- ja ulkovarusteiden ja ulkoverhousten maalit puu- ja metallipinnoille" osalta ei ole toistaiseksi mahdollista määrittää riittävän tarkasti teknisen toteutettavuuden ja taloudellisten vaikutusten välistä tasapainoa. Sen vuoksi on tarpeen tehdä lisätutkimus, jotta voidaan selvittää vuoden 2010 parannetun enimmäisarvon taloudellinen ja tekninen toteutettavuus verrattuna vuodelle 2007 asetettuun arvoon.
- (10) Pitoisuusraja-arvoja on valvottava, jotta voidaan määrittää, ovatko kunkin tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvan tuoteluokan VOC-yhdisteiden massapitoisuudet sallittuja.
- (11) Orgaanisten liuottimien käytöstä tietyissä toiminnoissa ja laitoksissa aiheutuvien haihtuvien orgaanisten yhdisteiden päästöjen rajoittamisesta 11 päivänä maaliskuuta 1999 annettua neuvoston direktiiviä 1999/13/EY⁴⁰ on näin ollen muutettava edellä mainittujen seikkojen huomioon ottamiseksi.
- (12) Tätä alaa koskevat kansalliset lait ja määräykset on yhdenmukaistettava sen varmistamiseksi, että tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien tavaroiden vapaalle liikkuvuudelle ei aseteta rajoituksia.
- (13) Jäsenvaltioiden olisi vahvistettava tämän direktiivin säännösten rikkomiseen sovellettavat seuraamukset ja varmistettava niiden täytäntöönpano. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.

³⁹ EYVL L 309, 27.11.2001, s. 22.

⁴⁰ EYVL L 85, 29.3.1999, s. 1.

- (14) Tämä direktiivi ei rajoita toimenpiteitä, joita toteutetaan yhteisön tai kansallisella tasolla työntekijöiden terveyden ja työympäristön suojelemiseksi, eikä vaikuta tällaisiin toimenpiteisiin.
- (15) Tämän direktiivin täytäntöön panemiseksi tarvittavat toimenpiteet olisi vahvistettava menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY⁴¹ mukaisesti,

OVAT ANTANEET TÄMÄN DIREKTIIVIN:

1 artikla

Tarkoitus ja soveltamisala

1. Tämän direktiivin tarkoituksena on ehkäistä tai vähentää suoria ja epäsuoria vaikutuksia, joita on sellaisilla VOC-yhdisteiden päästöillä ympäristöön, jotka aiheutuvat orgaanisten liuottimien käytöstä rakennusmaaleissa ja -lakoissa sekä ajoneuvojen korjausmaalaustuotteissa, sekä mahdollisia riskejä ihmisten terveydelle rajoittamalla VOC-yhdisteiden enimmäispitoisuutta kyseisissä tuotteissa.
2. Tällä direktiivillä yhdenmukaistetaan rakennusmaaleja ja ajoneuvojen korjausmaalaustuotteita koskevia teknisiä eritelmiä siinä määrin kuin on tarpeen 1 kohdassa asetetun tavoitteen saavuttamiseksi.
3. Tätä direktiiviä sovelletaan liitteessä I ilmoitettuihin tuotteisiin.

2 artikla

Määritelmät

Tässä direktiivissä tarkoitetaan:

1. *toimivaltaisella viranomaisella* viranomaista tai viranomaisia tai elimiä, joiden vastuulla on jäsenvaltion lainsäädännön mukaisesti tästä direktiivistä johtuvien velvollisuuksien täyttäminen,
2. *VOC-yhdisteiden pitoisuusraja-arvolla* haihtuvien orgaanisten yhdisteiden massaa, joka ilmaistaan tiettyjen erityisten parametrien avulla, esimerkiksi konsentraationa, joka ilmaistaan yksikkönä g/l, ja jota ei saa ylittää tuotteen formuloinnissa,
3. *aineilla* mitä hyvänsä kemiallisia alkuaineita tai niiden yhdisteitä sellaisina kuin ne esiintyvät luonnollisessa tilassaan tai teollisuuden tuottamina kiinteässä tai nestemäisessä muodossa taikka kaasuna,
4. *orgaanisella yhdisteellä* yhdistettä, joka sisältää alkuaineista ainakin hiiltä ja yhtä tai useampaa seuraavista: vety, halogeenit, happi, rikki, fosfori, pii tai typpi, lukuun ottamatta hiilen oksideja ja epäorgaanisia karbonaatteja ja bikarbonaatteja,

⁴¹ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

5. *haihtuvalla orgaanisella yhdisteellä (VOC-yhdisteellä)* orgaanista yhdistettä, jonka kiehumispiste normaali-ilmanpaineessa 101.3 kPa mitattuna on enintään 250°C,
6. *orgaanisella liuottimella* VOC-yhdistettä, jota käytetään sellaisenaan tai yhdessä muiden aineiden kanssa ilman, että siinä tapahtuu kemiallisia muutoksia, raaka-aineiden, tuotteiden tai jäteaineiden liuottamiseen tai jota käytetään puhdistusaineena epäpuhtauksien liuottamiseen tai dispergointiaineena, viskositeetin säätäjänä, pintajännityksen säätäjänä, pehmittimenä tai säilöntäaineena,
7. *pinnoitteella/maalilla* valmistetta, jota käytetään antamaan pinnalle koristava, suojaava tai muu käyttötarpeen mukainen vaikutus, mukaan luettuina kaikki orgaaniset liuottimet sekä valmisteet, jotka sisältävät niiden asianmukaisen käytön kannalta välttämättömiä orgaanisia liuottimia,
8. *vesiohenteisella maalilla/pinnoitteella (VO)* maalia/pinnoitetta, jonka viskositeettia muutetaan vedellä,
9. *liuotinohenteisella maalilla/pinnoitteella (LO)* maalia/pinnoitetta, jonka viskositeettia muutetaan orgaanisella liuottimella.

3 artikla

Vaatimukset

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että liitteessä II vahvistetuista päivistä alkaen niiden alueella saatetaan markkinoille ainoastaan sellaisia liitteessä I ilmoitettuja tuotteita, joiden VOC-pitoisuus ei ylitä liitteessä II ilmoitettuja arvoja.

4 artikla

Merkinnät

Jäsenvaltioiden on varmistettava, että liitteessä I ilmoitetuissa tuotteissa on merkintä, kun ne saatetaan markkinoille. Merkinnässä ilmoitettavat tiedot vahvistetaan 12 artiklassa tarkoitetulla menettelyllä.

5 artikla

Toimivaltainen viranomainen

1. Jäsenvaltioiden on toteutettava tarvittavat toimenpiteet 3 ja 4 artiklassa asetettujen vaatimusten ja liitteen II noudattamisen varmistamiseksi.
2. Jäsenvaltioiden on 1 kohdan soveltamiseksi nimettävä toimivaltainen viranomainen, joka vastaa tässä direktiivissä asetettujen velvollisuuksien täyttämisestä, ja ilmoitettava siitä komissiolle viimeistään yhden vuoden kuluttua 15 artiklassa tarkoitetusta päivästä.

6 artikla

Valvonta

Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön valvontaohjelma liitteessä I ilmoitettujen tuotteiden VOC-pitoisuuden valvomiseksi.

Jäsenvaltioiden on käytettävä kansallisia VOC-pitoisuuden määrittämenetelmiä, jos tarkoitukseen sopivia CEN- tai ISO-menetelmiä ei ole käytettävissä.

7 artikla

Tietojen ilmoittaminen

Jäsenvaltioiden on ilmoitettava joka kolmas vuosi viimeistään kyseistä kolmivuotiskautta seuraavan vuoden kesäkuun 30 päivänä ja ensimmäisen kerran [viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 200...] valvontaohjelman tulokset direktiivin noudattamisen osoittamiseksi. Vuosittaiset tiedot on annettava pyynnöstä komission käyttöön. Komissio kehittää 12 artiklassa tarkoitetun menettelyn mukaisesti yhteisen muodon, jossa valvontatiedot on toimitettava.

8 artikla

Vapaa liikkuvuus

Jäsenvaltiot eivät saa kieltää, rajoittaa tai estää tämän direktiivin vaatimusten mukaisten tuotteiden saattamista markkinoille.

9 artikla

Uudelleentarkastelu

Komissio tarkastelee uudelleen viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2006 teknisiä ja taloudellisia edellytyksiä soveltaa vuodesta 2010 alkaen pitoisuusraja-arvoa liitteessä II olevan A kohdan alaluokkaan d kuuluviin liuoteohenteisiin tuotteisiin ja tekee Euroopan parlamentille ja neuvostolle vuodesta 2010 sovellettavaa arvoa koskevan ehdotuksen.

10 artikla

Seuraamukset

Jäsenvaltioiden on vahvistettava tämän direktiivin nojalla annettujen kansallisten säännösten rikkomiseen sovellettavat seuraamukset ja toteutettava tarvittavat toimenpiteet niiden täytäntöönpanon varmistamiseksi. Seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava säännöksistä komissiolle viimeistään 15 artiklassa ilmoitettuna päivänä ja ilmoitettava sille viipymättä niihin vaikuttavista myöhemmistä muutoksista.

11 artikla

Mukauttaminen tekniikan kehitykseen

Komissio tekee tämän direktiivin 12 artiklan 2 kohdassa tarkoitetun sääntelymenettelyn mukaisesti tarvittavat muutokset tämän direktiivin mukauttamiseksi tuotteiden VOC-pitoisuuksien mittausten menetelmien tekniseen kehitykseen.

12 artikla

Komitea

1. Komissiota avustaa neuvoston direktiivin 1999/13/EY 13 artiklalla perustettu komitea, jäljempänä 'komitea'.
2. Kun tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 ja 7 artiklaa ottaen huomioon kyseisen päätöksen 8 artikla.

Päätöksen 1999/468/EY 5 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu määräaika on kolme kuukautta.

3. Komitea vahvistaa työjärjestyksensä.

13 artikla

Direktiivin 1999/13/EY muuttaminen

Muutetaan direktiiviä 1999/13/EY seuraavasti:

1. Poistetaan liitteen I jakson "Ajoneuvojen korjausmaalaus" ensimmäinen luetelmakohta.
2. Liitteen II A ensimmäisen sarakkeen 6 riviltä poistetaan ilmaisu "ja korjausmaalaus".

14 artikla

Saattaminen osaksi kansallista lainsäädäntöä

1. Jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään [...] ja ilmoitettava tästä viipymättä komissiolle.

Näissä jäsenvaltioiden antamissa säännöksissä on viitattava tähän direktiiviin, tai niihin on liitettävä tällainen viittaus, kun ne virallisesti julkaistaan. Jäsenvaltioiden on säädettävä siitä, miten viittaukset tehdään.

2. Jäsenvaltioiden on toimitettava tässä direktiivissä tarkoitetuista kysymyksistä antamansa kansalliset säädökset kirjallisina komissiolle ja toimitettava sille taulukko, josta ilmenee, miten tämän direktiivin säännökset vastaavat kyseisiä kansallisia säännöksiä.

15 artikla

Direktiivin voimaantulo

Tämä direktiivi tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

16 artikla

Osoitus

Tämä direktiivi on osoitettu kaikille jäsenvaltioille.

Tehty Brysselissä .

Euroopan parlamentin puolesta
Puhemies

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja

LIITE I

SOVELTAMISALA

I.1 Rakennusmaaleilla ja -lakoilla tarkoitetaan jäljempänä olevissa alaluokissa lueteltuja tuotteita. Ne ovat pinnoitteita, joita käytetään rakennuksiin, niiden koristeisiin ja kiinteisiin kalusteisiin sekä rakennuksiin liittyviin rakenteisiin toiminnallisessa, somistamis- ja suojaamistarkoituksessa. Mukaan ei lueta tuotteita, joita käytetään alustojen pinnoittamiseen niiden alkuperäisessä valmistuspaikassa.

I.1.1 Alaluokat:

- **a) Sisäseinien ja -kattojen himmeillä maaleilla ja pinnoitteilla** tarkoitetaan maaleja ja pinnoitteita, jotka on tarkoitettu sisäseinien ja -kattojen maalaamiseen ja pinnoittamiseen ja joiden kiiltoarvo on alle 25 yksikköä 60° heijastuskulmalla.
- **b) Sisäseinien ja -kattojen kiiltävillä maaleilla ja pinnoitteilla** tarkoitetaan maaleja ja pinnoitteita, jotka on tarkoitettu sisäseinien ja -kattojen maalaamiseen ja pinnoittamiseen ja joiden kiiltoarvo on yli 25 yksikköä 60° heijastuskulmalla.
- **c) Mineraalialustaisten julkisivujen maaleilla ja pinnoitteilla** tarkoitetaan maaleja ja pinnoitteita, jotka on tarkoitettu ulkokäyttöön rapattujen, betonisten, tiili- tai kipsiseinien maalaamiseen ja pinnoittamiseen.
- **d) Sisä- ja ulkovarusteiden ja ulkoverhousten maaleilla puu- ja metallipinnoille** tarkoitetaan maaleja, jotka on tarkoitettu sisä- ja ulkovarusteiden ja ulkoverhousten maalaamiseen ja jotka muodostavat himmeän kalvon. Nämä maalit on tarkoitettu joko puu- tai metallipinnoille. Tähän alaluokkaan kuuluvat myös *peittävät puunsuojat*. Peittävillä puunsuojilla tarkoitetaan pinnoitteita, joita käytetään puun koristamiseen ja suojaamiseen ja jotka muodostavat peittävän, säänkestävän kalvon standardin EN 927-1 mukaisesti (osittain mittapysyvä luokka).
- **e) Sisä- ja ulkolakoilla ja kuultavilla pintakäsittelyaineilla** tarkoitetaan pinnoitteita, jotka on tarkoitettu sisä- ja ulkovarusteiden pinnoittamiseen, jotka muodostavat läpikuultavan tai puoliksi läpikuultavan kalvon ja joita käytetään puun, metallin ja muovin koristamiseen ja suojaamiseen.
- **f) Erittäin ohutkalvoisilla puunsuojilla** tarkoitetaan puunsuojia, joiden muodostaman kalvon keskimääräinen paksuus on standardin EN 927 – 1:1996 mukaisesti alle 5 µm standardin ISO 2808: 1997 menetelmän 5A mukaisesti mitattuna.
- **g) Pohjamaaleilla** tarkoitetaan maaleja, joilla on tiivistäviä ja/tai eristäviä ominaisuuksia ja jotka on tarkoitettu puupintojen tai seinien ja kattojen maalaamiseen.

- **h) Pohjustusaineilla** tarkoitetaan pintakäsittelyaineita, jotka on tarkoitettu sitomaan ja lujittamaan jauhomaista alustaa tai lisäämään vedenhylkivyyttä ja/tai suojaamaan puuta sinistymiseltä.
- **i) Yksikomponenttisilla erikoispinnoitteilla** tarkoitetaan erikoispinnoitteita, jotka perustuvat kalvon muodostavaan materiaaliin. Ne on tarkoitettu sovelluksiin, jotka vaativat erityisiä ominaisuuksia, kuten muovien pohja- ja pintamaalaukseen, rautapitoisten alustojen pohjamaalaukseen, reaktiivisten metallien kuten sinkin ja alumiinin pohjamaalaukseen, korroosionestomaalaukseen, lattioiden pinnoitukseen puu ja sementti mukaan luettuina, graffitilta suojaamiseen, palonestoon sekä kohteisiin, joiden on täytettävä elintarvike- ja juomateollisuuden tai terveydenhuollon hygieniavaatimukset.
- **j) Kaksikomponenttisilla erikoispinnoitteilla** tarkoitetaan pinnoitteita, joilla on sama käyttötarkoitus kuin yksikomponenttisilla erikoispinnoitteilla ja joihin lisätään toinen komponentti (esimerkiksi tertiärisiä amiineja) ennen käyttöä.
- **k) Moniväripinnoitteilla** tarkoitetaan pinnoitteita, joilla saadaan aikaan kaksivälinen tai moniväriaiheellinen yhdellä käsittelykerralla.
- **l) Koristemaaleilla** tarkoitetaan maaleja, jotka on suunniteltu antamaan erityinen esteettinen vaikutelma erityisellä tavalla esikäsitellyille ja -maalatuille alustoille tai massoille ja joita käsitellään myöhemmin erilaisilla välineillä kuivumisen aikana.

I.2 Ajoneuvojen korjausmaalaustuotteilla tarkoitetaan tuotteita, joita käytetään maantieajoneuvojen tai niiden osien maalausprosesseissa, jotka suoritetaan osana ajoneuvojen korjausta, tai ajoneuvojen maalauksessa korjaustyyppisillä materiaaleilla, kun se suoritetaan alkuperäisten tuotantolinjojen ulkopuolella.

I.2.1 Alaluokat:

- **a) Esikäsitteily- ja puhdistusaineilla** tarkoitetaan tuotteita, joita käytetään mekaanisesti tai kemiallisesti vanhojen maalien ja pinnoitteiden sekä ruosteen poistoon tai joilla muodostetaan tartuntapohja maaleille ja pinnoitteille.
- **Ruiskupuhdistusaineilla** tarkoitetaan puhdistusaineita, joita käytetään ruiskujen ja muiden välineiden avulla. Niihin kuuluvat maalinpoistoaineet, rasvanpoistoaineet (myös muovien käsittelyyn tarkoitettut antistaattiset aineet) sekä silikoninpoistoaineet.
- **Esipuhdistusaineilla** tuotteita, joilla poistetaan pinnan epäpuhtaudet esikäsitteilyvaiheessa ja ennen pinnoitusmateriaalien ruiskutusta.
- **b) Kiteillä** tarkoitetaan jähmeitä valmisteita, jotka ruiskutetaan tai levitetään lastalla ja joilla täytetään pinnan suuret epätasaisuudet ennen maalausyhdistelmän ruiskutusta.

- **c) Pohjamaaleilla** tarkoitetaan maaleja, jotka ruiskutetaan paljaalle metallille tai vanhalle pinnoitteelle korroosiosuojaksi ennen pohja-/hiomamaalin ruiskutusta.
- **Hiomamaaleilla** tarkoitetaan maaleja, jotka ruiskutetaan ennen pintamaalia korroosiosuojaksi, joilla varmistetaan pintamaalin tarttuminen ja joilla edistetään yhtenäisen pinnan muodostumista täyttämällä pinnan pienet epätasaisuudet.
- **Yleisillä metallipohjamaaleilla** tarkoitetaan pinnoitteita, joita käytetään pohjamaaleina, kuten tartuntamaaleja, tiivistys- ja eristyspinnoitteita, hiomamaaleja, pohjamaaleja, muovipinnoille tarkoitettuja pohjamaaleja, märkää-märälle-hiomamaaleja, ei-hiottavia tasoitteita ja kittejä sekä ruiskutasoitteita ja -kittejä.
- **Happopohjamaaleilla** maaleja, jotka sisältävät vähintään 0,5 painoprosenttia fosforihappoa ja joka ruiskutetaan suoraan paljaille metallipinnoille suojaamaan korroosiolta ja edistämään tarttumista. Niihin kuuluvat maalit, joita käytetään hitsattavina pohjamaaleina sekä peittaavina liuoksina (sinkillä pinnoitetut ja sinkkipinnat).
- **d) Pintamaaleilla** pigmentoituja pinnoitteita, jotka antavat yksi- tai monikerrosmaaleina kiiltoa ja kestävyyttä. Niihin kuuluvat kaikki tähän tarkoitukseen käytettävät tuotteet, kuten massat ja kirkaslakat.
- **Massoilla** tarkoitetaan pigmentoituja pinnoitteita, joiden tehtävänä on antaa pinnalle värisävy ja haluttu optinen vaikutelma mutta joilla ei saada aikaan kiiltoa tai rakenteen kestävyyttä.
- **Kirkaslakoilla** tarkoitetaan läpikuultavia pinnoitteita, joilla saadaan aikaan lopullinen kiilto ja rakenteen kestävyys.
- **e) Erikoispinnoitteilla** tarkoitetaan pinnoitteita, joita käytetään pintamaaleina ja joilla saadaan aikaan erityisiä ominaisuuksia kuten metallin- tai helmiäishohtoinen vaikutelma yhdellä kerroksella, erityisen kestäviä tavallisia (ei-metallinhohtoisia) pintamaaleja ja kirkaslakkoja (esimerkiksi naarmunkestävät, fluoria sisältävät kirkaslakat), heijastavia massoja, teksturoituja maaleja (esimerkiksi vasaralakka), liukumisenestomaaleja, alustamassoja, kiveniskumaaleja ja korin sisämaaleja.

LIITE II

A. RAKENNUSMAALIEN- JA LAKKOJEN SISÄLTÄMIEN VOC-YHDISTEIDEN PITOISUUSRAJA-ARVOT

	Tuoteluokan alaluokka	Tyyppi	I vaihe (g/l*) (1.1.2007 alkaen)	II vaihe (g/l*) (1.1.2010 alkaen)
<i>a</i>	<i>Sisäseinien ja -kattojen himmeät maalit ja pinnoitteet (Kiiltoarvo alle 25 yksikköä 60° heijastuskulmalla)</i>	VO LO	75 400	30 30
<i>b</i>	<i>Sisäseinien ja -kattojen kiiltävät maalit ja pinnoitteet (Kiiltoarvo yli 25 yksikköä 60° heijastuskulmalla)</i>	VO LO	150 400	100 100
<i>c</i>	<i>Mineraalialustaisten julkisivujen maalit ja pinnoitteet</i>	VO LO	75 450	40 430
<i>d</i>	<i>Sisä- ja ulkovarusteiden ja ulkoverhousien maalit puu- ja metallipinnoille</i>	VO LO	150 300	130 –
<i>e</i>	<i>Sisä- ja ulkolakat ja kuultavat pintakäsittelyaineet, peittävät puunsuojat mukaan luettuina</i>	VO LO	150 500	100 400
<i>f</i>	<i>Erittäin ohutkalvoiset puunsuojat</i>	VO LO	150 700	130 700
<i>g</i>	<i>Pohjamaalit</i>	VO LO	50 450	30 350
<i>h</i>	<i>Pohjustusaineet</i>	VO LO	50 750	30 750
<i>i</i>	<i>Yksikomponenttiset erikoispinnoitteet</i>	VO LO	140 600	140 500
<i>j</i>	<i>Kaksikomponenttiset reaktiiviset erikoispinnoitteet erityisiin käyttötarkoituksiin kuten lattiapinnoille</i>	VO LO	140 550	140 500
<i>k</i>	<i>Moniväripinnoitteet</i>	VO LO	150 400	100 100
<i>l</i>	<i>Koristemaalit</i>	VO LO	300 500	200 200

*g/l käyttövalmista tuotetta

**B. AJONEUVOJEN KORJAUSMAALAUSTUOTTEIDEN SISÄLTÄMIEN VOC-
YHDISTEIDEN PITOISUUSRAJA-ARVOT**

	Tuoteluokan alaluokka	Maalit ja pinnoitteet	VOC g/l* (1.1.2007)
<i>a</i>	<i>Esikäsitteily- ja puhdistusaineet</i>	Ruiskupuhdistusaineet Esipuhdistusaineet	850 200
<i>b</i>	<i>Kitit</i>	Kaikentyyppiset	250
<i>c</i>	<i>Pohjamaalit, pohja-/hioma- maalit, hiomamaalit ja kitit</i>	Yleiset metallipohjamaalit Happopohjamaalit	540 780
<i>d</i>	<i>Pintamaalit</i>	Kaikentyyppiset	420
<i>e</i>	<i>Erikoispinnoitteet</i>	Kaikentyyppiset	840

*g/l käyttövalmista maalia, josta on vähennetty maalin tai pinnoitteen vesipitoisuus